

Näringsdepartementet

Enheten för IT, forskning och utveckling

Olof Sandberg

Telefon 08-405 37 71

Mobil 070-208 97 80

Telefax 08-21 37 94

E-post olof.sandberg@industry.ministry.se

Innovation Policy and Competitiveness

Dokumentbeteckning

DS 593/06

Innovationsmeddelande.

Sammanfattning

Ordförandeskapet avser att under höstens konkurrenskraftsråd diskutera hur Europas konkurrenskraft kan stärkas. Diskussionen baseras på kommissionens meddelande om en innovationsstrategi. Meddelandet, som presenterades 13 september, innehåller 10 olika åtgärder. Dessa avser olika förslag till åtgärder inom utbildnings- och universitetsväsen, etablerandet av ett European Institute of Technology, stärkt innovation i strukturfonder och antagande av statsstödsregler, strategier för immateriella rättigheter samt etablerandet av s k ”lead markets” för ”eco-innovations” och innovativ upphandling. Diskussionens utgångspunkt är frågor som ordförandeskapet tagit fram.

I Förslaget

1. Innehåll

Vid nästa möte i KKR planerar ordförandeskapet att behandla temat Innovation and Competitiveness. En diskussion skall baseras på frågor från ordförandeskapet och ett meddelande från kommissionen. Meddelandet från kommissionen kommer att läggas 13 eller 20 september 2006.

Ordförandeskapets frågor

Följande frågor nämns i ordförandeskapets förslag:

1) The Commission's Communication on Innovation Policy outlines the orientations for the development of a broad-based innovation strategy. Do you agree with the challenges and ideas for further work as set out in the Communication? What other challenges and/or new initiatives you would wish to take up for discussion?

2) A plethora of initiatives currently exists on the EU's innovation agenda, which at the same time is said to suffer from a lack of consistency and continuity. What in your view could be done to enhance coherence of the EU innovation policy?

3) Political leadership, efficient implementation, systematic monitoring and continuity are all required for a truly functioning EU innovation policy. What in your view could be done to improve the governance of EU innovation policy?

Meddelandet från kommissionen

Det finska ordförandeskapet höll 10-11 juli 2006 ett informellt ministerråd på temat innovation. Därefter har kommissionen 13 oktober presenterat ett meddelande som innehåller tio åtgärder för att stärka EU:s innovationskraft.

Den finska diskussionen utgår mycket från Aho-roppportens förslag. Kommissionen har också angett att man i sitt meddelande har tagit utgångspunkt i detta underlag. De tio åtgärder som anges beskrivs nedan.

1. Etablera innovationsanpassade utbildningssystem. Enligt förslaget bör medlemsstaterna se över sina utbildningssystem samt genomföra rekommendationer i kommissionens meddelandet om ett moderniserat universitetssystem i Europa (Delivering on the Modernisation Agenda for Universities).

2. Etablera ett European Institute of Technology (EIT). Kommissionen kommer att lägga ett förslag i oktober 2006 där det bl a föreslås att EIT skall bidra till en bättre samverkan mellan studerande, forskare och företag, att stärka den innovativa förmågan vid lärosäten. Bl a skall EIT tjäna som föredöme för moderniseringen av Europas universitet.

3. Arbeta mot en europeisk arbetsmarknad för forskare. En strategi för att skapa en sådan marknad tas fram. Bl a bör den innehålla förslag om att forskare ges samma villkor i hela unionen, att fragmentering av forskarkarriärer motverkas samt att utvidga meritvärderingen utanför antalet publiceringar.

4. Stärka länken mellan industri och forskare. Kommissionen avser att ta fram ett meddelande med frivilliga riktlinjer för hur länkarna kan stärkas. Bl a avser kommissionen att föreslå att hinder för mobilitet mellan forskningsinstitutioner och näringsliv minskas och att resurser för tekniköverföring bör stärkas.

5. Främja regional innovation genom de nya utjämningsprogrammen. Här uppmanas medlemsstaterna att vara aktiva så att utjämningsprogrammen (del av strukturfonderna) i större utsträckning används för kunskap och innovation.

6. Reformera statsstödsregler på forsknings- och innovationsområdet och ge bättre vägledning för skattestöd för forskning och utveckling. Kommissionen räknar med att ett nytt ramverk för statsstöd till forskning och innovation antas under 2006. Man planerar också att ta fram ett meddelande som ger vägledning för skattesubventioner för satsningar på FoU.

7. Förstärka skyddet för immateriella rättigheter. Kommissionen kommer att lägga fram en gemensam, integrerad och kostnadseffektiv strategi för immateriella rättigheter (IPR) som balanserar skyddet för rättighetsägaren och underlättar att idéerna kommer i omlopp. Bl a kommer en patentstrategi att föreslås under 2006.

8. Digitala produkter och tjänster – initiativ för copyright levies. Reglerna för ersättning för copyrights varierar i de olika medlemsländerna. Kommissionen avser att under 2006 ta ett initiativ som förbättrar det existerande systemet.

9. Utveckla en strategi för Lead markets. Ett förslag som togs upp vid det informella rådsmötet och är hämtat ur Aho-rapporten är införandet av sk Lead markets. Enligt denna idé bör offentliga aktörer tillsammans med näringsliv identifiera samhällseliga mål inom vilka offentliga aktörer kan stimulera fram behov så att en marknad skapas. Som exempel nämns eco-innovationer inom byggande, bio-industrier och koldioxidhantering. Kommissionen föreslår bl a att bästa teknik blir referensstandard. Kommissionen har nämnt möjligheten att under 2007 genomföra några piloter och önskar utnyttja bl a arbetet i de teknikplattformar som utvecklats i det sjunde ramprogrammet för FoU.

10. Stimulera innovationer genom upphandling Kommissionen avser att ta fram en handbok för hur innovativ upphandling skall genomföras.

2. Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Samtliga förslag som tas upp avser åtgärder som är frivilliga och utnyttjar inre marknaden eller andra insatser inom gemenskapen. Därför förutses inga effekter på gällande svenska regler.

3. Budgetära konsekvenser

Det förutsätts att förslagna åtgärder ryms inom EU:s finansiella perspektiv.

II Ståndpunkter

1. Svensk ståndpunkt

Ordförandeskapets frågor

Det är viktigt att diskussionen blir fokuserad och inriktad på konkreta åtgärder. Preliminärt är det vår bedömning att förslaget till frågor som tas upp ger en god grund för en diskussion.

Eftersom kommissionen hösten 2005 la ett meddelande med liknande inriktning ser SE gärna att diskussionen kopplas till det meddelande, ”More Research and Innovation – Investing in Growth and Development” som behandlades av rådet under 2005. Sverige betonade under rådsförhandlingen och fick gehör för behovet av ökad samverkan mellan olika politikområden, t ex forskningspolitik och industripolitik. Enligt Sverige är en samverkan mellan olika politikområden nödvändig för att satsningar på forskning och utveckling skall skapa tillväxt som också beskrivs i den svenska innovationsstrategin.

Vad gäller de förslag som tas fram vill Sverige i detta skede bara kommentera nedanstående.

Lead markets

Sverige ser försiktigt positivt på kommissionens förslag att utveckla s k Lead markets. Vid utvecklingen av dessa Lead markets måste dock de regler som gäller för den inre marknaden tillämpas samt att initiativen inte blir kostnadsdrivande. Insatser som kan genomföras bör avse FoU, regler och standarder samt åtgärder för att samla olika aktörer.

Kommissionen pekar ut teknikplattformar samt INNOVA innovation panels som stöd för att utpeka särskilda områden. Om utvecklingen av Lead markets, som kommissionen föreslår, skall drivas i samverkan mellan offentliga aktörer och näringsliv tror vi det är olyckligt att endast välja ämnen från områden som är industriellt drivna.

Sverige har i ramprogramförhandlingen drivit frågan om s k samhälleligt motiverade teknikplattformar som drivs gemensamt av såväl offentliga företrädare som näringsliv. Intressanta områden kan vara transporter där

inte bara biltillverkare utan även vägmyndigheter deltar eller det demografiska området som engagerar regionala aktörer. Det är därför vår synpunkt att konceptet med ”samhälleligt motiverade teknikplattformar bör utvecklas för att ge stöd vid identifieringen av Lead markets.

European Institute of Technology

Sverige har under lång tid följt kommissionens arbete med ett EIT. Det har redan från början varit vår uppfattning att ett EIT skall ha en nätverksstruktur och att ett huvudfokus skall ligga på innovation. Enligt vår uppfattning bör de i nätverket ingående organisationerna ges en stark roll varför vare sig examinationsrätt eller rätt till anställning av forskande personal eller secondments kan tilldelas EIT. Dessutom måste EIT ges en tillräcklig budget inom givna ramar för att kunna genomföra sitt uppdrag. Vi har också motsatt oss kommissionens uppfattning att EIT kan tjäna som föredöme för omstruktureringen av universitetssektorn.

Stärka skyddet av immateriella rättigheter

Sverige delar kommissionens uppfattning att ett välfungerande skydd för immateriella rättigheter är en förutsättning för ett positivt innovationsklimat. Sverige välkomnar därför kommissionens planer på en gemensam, integrerad och överkomlig IPR-strategi som en viktig del i EU:s innovationspolicy. På patentområdet finns ett omedelbart behov av reformer i form av minskade kostnader för att skydda innovationer och inrättandet av ett enhetligt domstolssystem för Europa. Sverige stödjer kommissionens åtagande att verka för ett gemenskapspatent som är kostnadseffektivt, rättssäkert och som håller hög kvalitet. Det är även mycket positivt att kommissionen engagerar sig i de förbättringar av det nuvarande systemet med europeiska patent som kan ske genom ett ikraftträdande av Londonöverenskommelsen och ett realiserande av European Patent Litigation Agreement.

2. Remissinstansernas ståndpunkter

III Övrigt

1. Fortsatt behandling av ärendet

Meddelandet presenteras av kommissionen första gången vid rådsmötet 25 september. Därefter planerar ordförandeskapet att en gemensam ståndpunkt tas i rådet vid mötet 4-5 december.

2. Rättslig grund och beslutsförfarande

3. Fackuttryck/termer

IPR= Intellectual Property Rights (immaterialrätt)

FoU= Forskning och utveckling

Londonöverenskommelsen = En överenskommelse som träffats inom kretsen av stater som är anslutna till den europeiska patentkonventionen (EPC). Överenskommelsen syftar till att minska kostnaderna för att erhålla europeiska patent genom minskade översättningskrav. Sverige är en av de stater som har godkänt överenskommelsen. Överenskommelsen har dock ännu inte trätt i kraft.

European Patent Litigation Agreement (EPLA) = Pågående förhandlingar inom kretsen av stater som är anslutna till EPC om att skapa ett enhetligt domstolssystem för prövning av mål om europeiska patent.